

Slovenija-transplant

SPOROČILO ZA JAVNOST

DAROVANJE IN PRESADITVE ORGANOV IN TKIV V SLOVENIJI: PREGLED LETA 2024

Ljubljana, 2. april 2025

Na enem mestu smo zbrali ključne statistične podatke in vsebinske poudarke leta 2024. Lansko leto smo občutili otežene kadrovske in organizacijske razmere v zdravstvu, rezultati so nekoliko slabši od pričakovanih. Kljub temu smo uspeli ohraniti stabilne rezultate v donorskem programu. Pozitivno je izstopala visoka stopnja soglasja svojcev za darovanje. Hvala za zaupanje.

»42 darovalcev in darovalk je po smrti podarilo 146 organov. Povprečna starost darovalcev je bila 57 let. S skoraj 20 darovalci na milijon prebivalcev smo se uvrstili na 4. mesto med državami Eurotransplanta. Odklonitev svojcev se je v letu 2024 spustila pod 18 %, kar je najboljši rezultat v zadnjih 3 letih. V transplantacijskem centru UKC Ljubljana so opravili 102 presaditvi organov, in sicer 42 ledvic, 26 src, 23 jeter in 11 pljuč. Dodatni dve ledvici so presadili iz programa darovalcev za časa življenja.

Ponosni smo, da je prenovljena spletna stran www.slovenija-transplant.si prejela prestižne nagrade na natečajih za digitalne in komunikacijske presežke Netko in Websi. Ker je darovanje organov področje, ki se ga nekateri še vedno izogibajo, javnost nagovarjamo na različne načine, tudi s pomočjo umetnosti in v sodelovanju z društvom pacientov. Fotografska razstava Moja brazgotina, moje življenje že dve leti uspešno ruši tabuje in jo v aprilu in maju lahko vidite v Galeriji Ana v Zdravstvenem domu Trebnje. Neposredno k odločitvi za darovanje vabi tudi kiparska razstava Krog hvaležnosti in sodelovanja, ki je še do konca aprila na ogled v prostorih Gorenjskega muzeja v Mestni občini Kranj.

Naš pomemben cilj ostaja, da bi darovanje organov na strokovni ravni postalo ustaljen del oskrbe ob koncu življenja, na družbeni ravni pa tema, o kateri bi se sproščeno pogovarjali in poglobljeno odločali. Ne pozabimo, da en človek po smrti lahko reši 9 življenj.«

Andrej Gadžijev, dr. med.
Direktor

Slovenija-transplant

POUDARKI IN PRESEŽKI LETA 2024

DONORSKI PROGRAM

- V 11. donorskih centrih po Sloveniji so zaznali 63 primernih umrlih darovalcev.
- Od 42 dejanskih darovalcev smo pridobili 146 organov, kar je več kot 3.4 organa na darovalca. Dosežek je boljši kot v lanskem rekordnem letu. Spodbudna je kakovost in strokovnost sodelavcev in sodelavk v donorskem programu. Z ustreznimi postopki so uspeli ohraniti visoko kakovost in ustreznost organov za nadaljnje zdravljenje.
- Odklonitev svojcev se je v letu 2024 spustila pod 18 % (17.5), kar je najboljši rezultat v zadnjih 3 letih. S tem smo omilili posledice nižje detekcije umrlih darovalcev.
- V letu 2024 smo v nacionalnem registru glede darovanja organov zabeležili manj opredelitev v primerjavi s predhodnimi leti. Vpisalo se je 983 oseb. 700 oz. 71 % opredelitev smo prejeli preko spletnega portala eUprava. V registru je opredeljenih 16.669 oseb, od tega 16.535 za in 134 proti darovanju.

IZOBRAŽEVANJE, RAZVOJ IN PROJEKTI

- Redne izobraževalne programe smo posodobili v skladu z novostmi in sodobnimi strokovnimi smernicami, kot so aktivna detekcija, nove smernice pri zdravljenju in oskrbi kritično bolnih v enotah intenzivne medicine in možnosti za darovanje organov in tkiv po smrti (program ICOD) ter darovanja organov po kontrolirani oziroma nadzorovani cirkulatorni smrti (cDCD).
- Aktivno smo sodelovali v mednarodnih odborih pri prenovi strokovnih smernic na področju donorske medicine in biovigilance. Smernice bodo javno objavljene v letu 2025.
- EU projekt Vsi imamo več kot eno življenje, ki smo ga s poljskim projektnim partnerjem izvajali med letoma 2022 in 2023 (shema Erasmus+), je bil med številnimi projekti na področju družbenih akcij izbran za mednarodno nagrado *EDUInspiration2024*.
- Spletno mesto www.slovenija-transplant.si je na natečaju NETKO 2024 prejelo dve nagradi: Naj projekt leta 2024 in 1. mesto v kategoriji Javne in nevladne organizacije. Na natečaju za digitalne dosežke WEBSI smo zmagali v kategoriji Javne in nevladne organizacije.

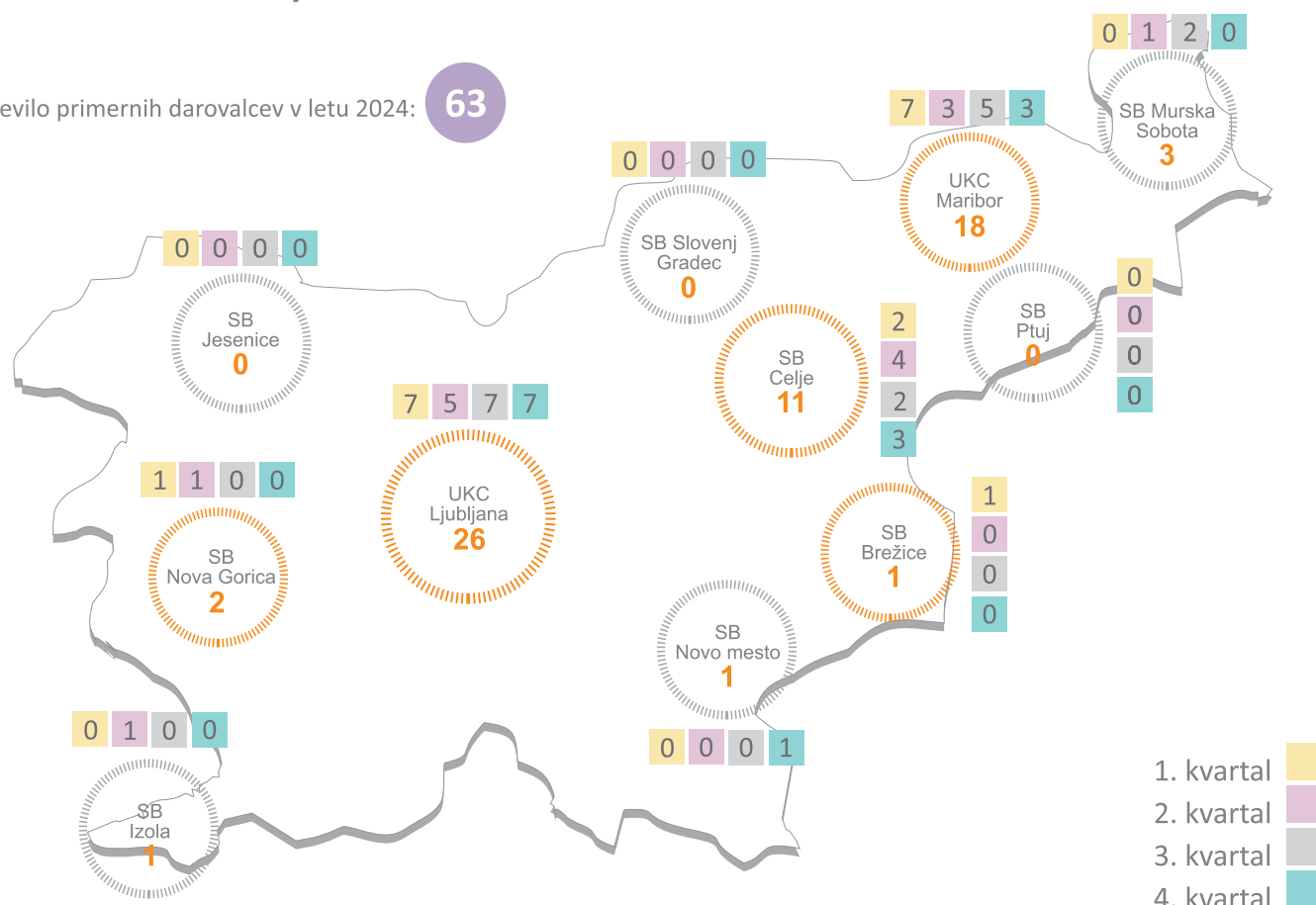

Evropski dan darovanja 2024: tiskovna konferenca in svečano odprtje kiparske razstave Krog hvaležnosti in sodelovanja. (Foto: Arhiv Slovenija-transplanta)

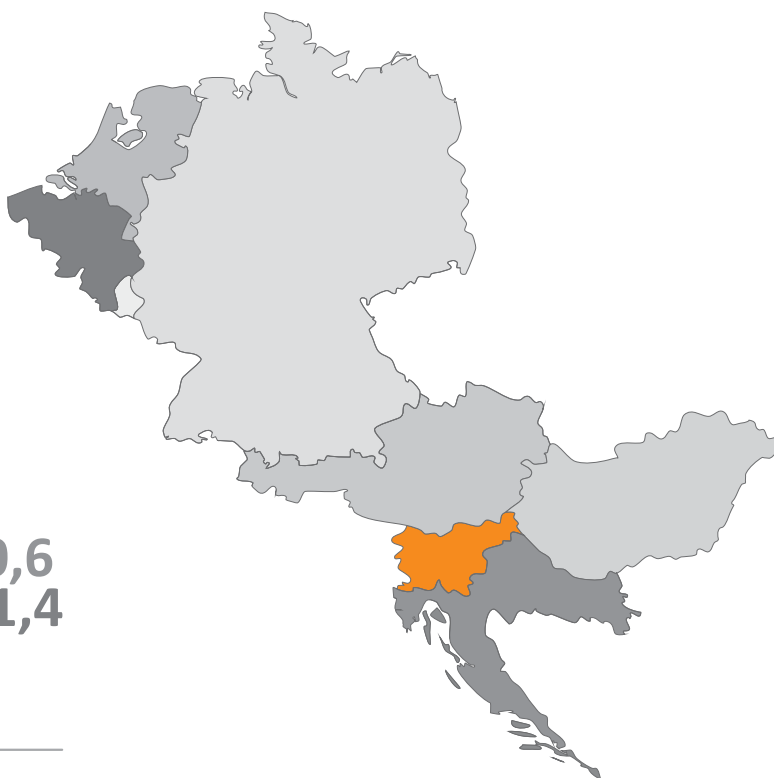
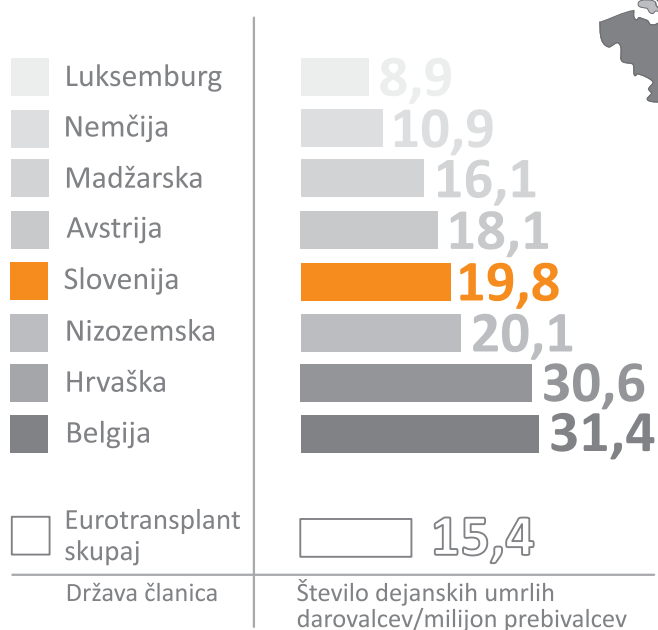
Število primernih darovalcev v posameznih donorskih centrih po kvartalih leta 2024

Število primernih darovalcev v letu 2024:

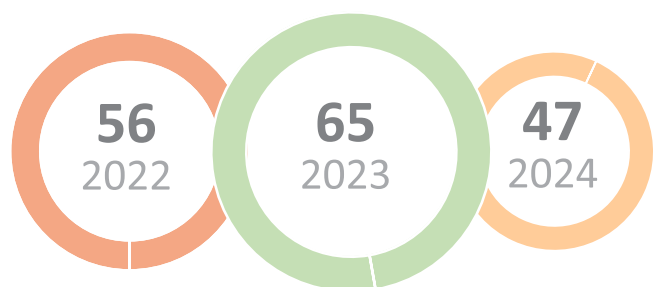
63

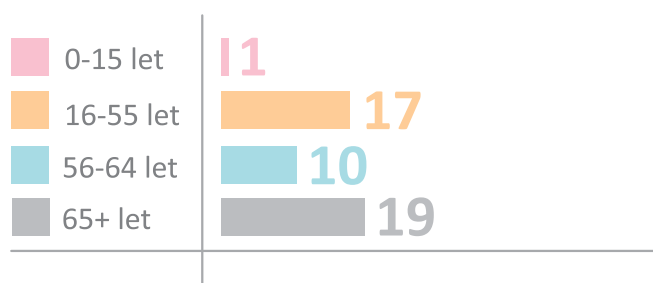
Primerjava z državami Eurotransplanta, 2024

Aktivni umrli darovalci

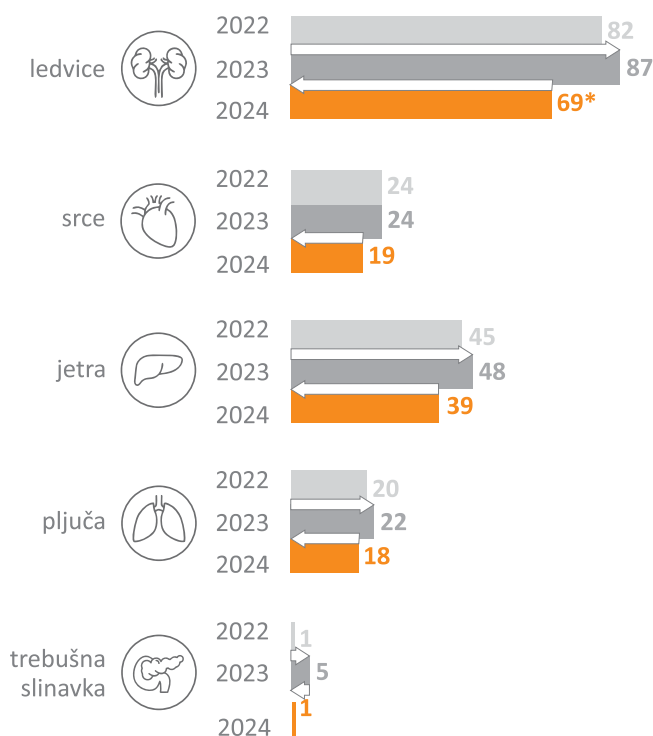

Starost umrlih darovalcev

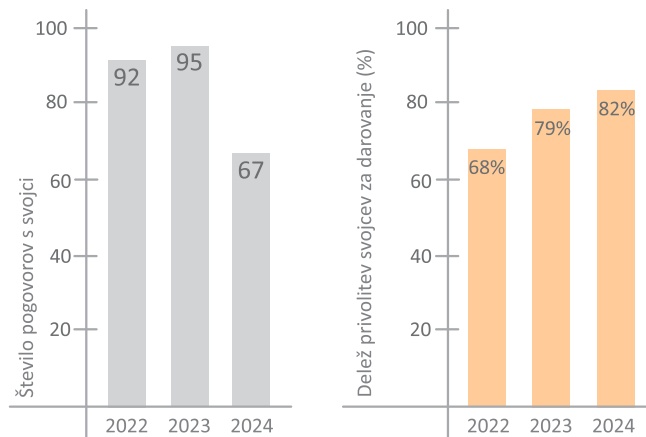
* Povprečna starost umrlih darovalcev je bila 56,7 let (2023: 60 let). V regiji Eurotransplanta je bila povprečna starost darovalcev 57 let.

Darovalci so podarili 146 ustreznih organov za presaditev

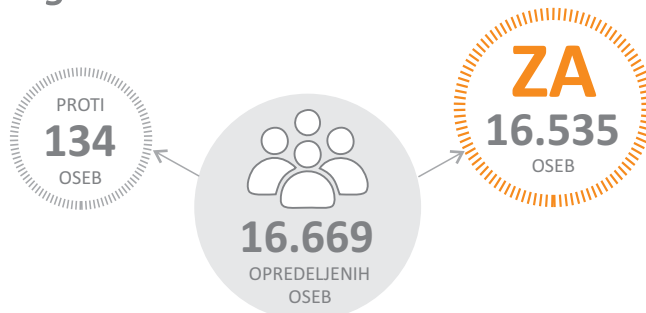

*Dodatni dve ledvici sta bili podarjeni iz programa darovalcev za časa življenja.

Pogovori s svojci in privolitve za darovanje organov in tkiv

Nacionalni register opredeljenih oseb glede posmrtnega darovanja organov in tkiv

OPREDELJENE OSEBE		
leto 2022	leto 2023	leto 2024
ZA = 1.947 PROTI = 53	ZA = 2.105 PROTI = 28	ZA = 983 PROTI = 24

Starostne skupine opredeljenih oseb

Starostna skupina	VSE OPREDELITVE	V LETU 2024
58<	2.784	75
49-58	2.813	133
39-48	3.845	197
29-38	4.548	269
19-28	2.662	300
>18	14	9
STAROST/LET	VSE OPREDELITVE	V LETU 2024

* V letu 2024 je bilo največ opredeljenih (300) iz starostne skupine 19-28 let.

TRANSPLANTACIJSKA DEJAVNOST

V Centru za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana so presadili 102 organa (2023: 106).

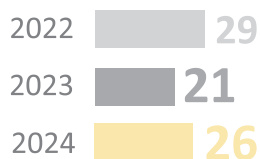
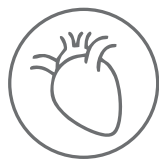
V regiji Eurotransplant je bilo v letu 2024 presajenih 7.150 organov od umrlih darovalcev.

LEDVICE

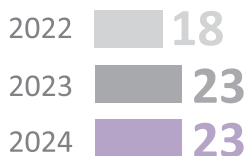

* Dodatni dve ledvici sta bili podarjeni iz programa darovalcev za časa življenja.

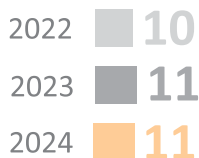
SRCE

JETRA

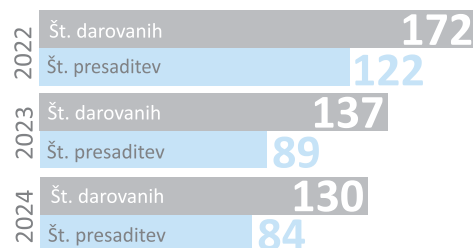
PLJUČA

TREBUŠNA SLINAVKA

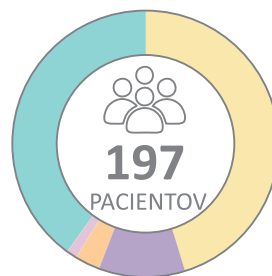

ROŽENICE

Čakalni seznam pacientov

197 pacientov (stanje na dan 31. 12. 2024).

LEDVICE 80

SRCE 90

JETRA 21

PLJUČA 6

TREBUŠNA SLINAVKA 0

Čakalni seznam Eurotransplant

(stanje na dan 31. 12. 2024): 23.716 pacientov

Vir podatkov: Slovenija-transplant, Eurotransplant, poročila prejemniških centrov UKC Ljubljana.

Slovenija-transplant

Zavod Republike Slovenije
za presaditve organov in tkiv
Slovenija transplant

